

Cronologia dels actes delictius comesos per membres de les forces de seguretat l'any 92

El delicte uniformat

El crim racista d'Aravaca no és cap excepció. Al llarg de l'any 92 tot de policies i guàrdies civils s'han vist implicats en tota mena de delictes: tràfic de drogues, assassinats, contraban, agressions sexuals, robatoris... La llista parla per ella mateixa.

Els dominicans residents a Aravaca no creuen que l'assassinat de Lucrecia Pérez sigui un fet aïllat.

ARXIU

La notícia de la detenció del guàrdia civil Luis Merino, que s'ha confessat autor de l'assassinat de la dominicana Lucrecia Pérez a Aravaca, va venir acompanyada d'un seguit d'informacions complementàries sobre el caràcter *especial* del detingut: un home particularment conflictiu, amb nou expedients oberts per mala conducta, i que es movia en àmbits ultradretans. ¿Què feia aquest home encara amb uniforme i una arma reglamentària si els seus caps ja coneixien el seu expedient? Heus ací una pregunta que ningú no ha contestat. Tampoc no s'han depurat responsabilitats. Al contrari, l'història de Merino ha estat utilitzat pel Ministeri de

l'Interior per tranquil·litzar el ciutadà: aquest no era un guàrdia civil normal, era una excepció dins el conjunt de les forces de seguretat.

Però una consulta a l'hemeroteca per a repassar-hi el material publicat durant l'any 92 posa al descobert que la participació de policies i guàrdies civils en tota mena de delictes és un fet habitual. Per tant, el crim d'Aravaca no és una excepció, com diu el ministre Corcuera.

TRÀFIC DE DROGUES

En tot cas, és l'exemple més espectacular, greu i sagnant d'una cadena ininter-

rompuda d'actes il·legals. Aquí només recollim una selecció dels que han estat publicats enguany.

Aquest mes d'octubre els jutges Garzón i Bueren desencadenaven l'espectacular "Operación Pitón" contra una xarxa de narcotraficants especialitzats en haixix que operaven a les costes andaluses. Els detinguts formaven un quadre esperpèntic d'allò més hispànic: toreros, guàrdies civils i empresaris, tot barrejat, fent de camells a l'engròs. Concretament, eren detinguts cinc guàrdies civils i dos policies. El ministre d'Interior, José Luis Corcuera, declarava immediatament que les detencions "prestigen la Guàrdia

Civil, ja que les ha realitzades el mateix cos" (exactament el mateix argument utilitzat després del crim d'Aravaca).

El que no prestigia gaire la guàrdia civil ni la policia és el rosari d'agents de tots dos cossos que enguany han estat implicats en diverses modalitats del tràfic d'estupefaents.

El ball comença el 17 de març amb la detenció d'un guàrdia civil a La Línea de la Concepción, quan traslladava, conjuntament amb un industrial, tres quilos de cocaïna amb cotxe. Casualment, el mateix dia es publica que la Direcció General de la Policia pensa proposar al Ministeri d'Interior l'expulsió de sis agents acusats de narcotràfic, assassinats

Nombrosos membres de les forces de seguretat, implicats en tràfic de drogues.

ARXIU

frustrats i prevaricació. Només quatre dies després, el dia 21, el policia Lucas Rodríguez, de la comissaria de Pontevedra, és detingut amb quatre persones més per presumpta implicació en una trama de distribució de droga a Vigo. En el moment de la detenció li decomissen cinc grams de cocaïna.

Realment el dia 17 de març fou una jornada negra per als policies traficants: a València queia detingut el policia J. M. A. O., de 31 anys. L'agent formava part d'una xarxa de tràfic d'heroïna que tenia el quarter general a una masia de Fonollosa (Bages) i els laboratoris de tractament de la droga a Cullera (la

Gutiérrez Argüelles, un cas com un cabàs

L'any 92 ha estat el del punt final –sembla– en el cas del policia Gutiérrez Argüelles, les activitats delictives del qual es remunten al 1983. Segons que publiquen els diaris del moment, aquest any Argüelles i tres policies més es traslladaven a Hendaia (Euskadi Nord) amb el propòsit de segrestar un militant d'ETA i d'intercanviar-lo pel capità de farmàcia Martín Barrios, segrestat per l'organització basca. Argüelles i els seus fracassen, però la policia francesa el deixa en llibertat sota promesa que acudirà a judici. L'agent no s'hi presenta mai, el declaren en rebel·lia i el condemnen a 18 mesos de presó per intent de segrest, condemna que no arriba a complir mai perquè el Ministeri d'Interior envia un tèlex a la justícia francesa assegurant que cap dels quatre encausats no figura en la nòmina de la policia espanyola.

L'any 1984 Argüelles es troba involucrat en un nou incident quan dispara contra un presumpte atracador i li causa la mort. Per aquesta acció, Interior el proposa per a la Creu del Mèrit Policiàc i el premia amb 12.000 pessetes. Però per aquest mateix fet, Argüelles és condemnat a presó. Argüelles és considerat un tirador expert, i ha fet de monitor a l'Escola General de Policia.

El mes d'abril d'enguany Gutiérrez Argüelles treballava a Barcelona en una empresa de seguretat, perquè la policia l'havia suspès de sou i feina per agressió a un motorista després d'una discussió per motius de trànsit.

El mateix mes d'abril el Tribunal Suprem fa públic que considera "modèlica" la sentència de presó contra Argüelles pels fets del 1984, els mateixos pels quals havia rebut la condecoració d'Interior. En conseqüència, el dia 14 de maig d'enguany Gutiérrez Argüelles ingressava a la presó.

Era el final de la singular història d'un policia agressiu.

E. V.

Ribera Baixa). El policia era l'encarregat de manipular la droga en un dels laboratoris.

Exactament un mes després detenien l'inspector en cap de la Guàrdia Civil d'El Puerto de Santa María (Cadis), Andrés Palomino. La seva detenció és seguida de la captura de cinc agents més. Tots ells acusats d'estar relacionats amb el tràfic il·legal de droga. Més endavant, al mes d'agost, se sabrà que les investigacions del jutge Bueren confirmen que els guàrdies cobraven de cinc milions de pessetes a vint per deixar passar càrregues d'haixix procedents del Marroc en *trailers* holandesos. La detenció de Palomino i els seus còmplices és de fet un precedent clar de l'Operació Pitón que Bueren mateix i Garzón havien de desencadenar a Andalusia al cap d'uns mesos.

La corrupció en tràfic de drogues sembla que es localitzi especialment a Andalusia, una de les principals vies d'entrada d'estupefaents a Espanya. Així, pel mes de juny, el jutge Bueren processa onze policies més destinats a la comissaria d'Algesires –tres són inspectors i vuit, agents de l'escala bàsica– per presumpta implicació en una xarxa de narcotràfic.

A Catalunya tampoc no fan curt: el dia 25 de setembre detenen a Barcelona el guàrdia civil Manuel Ojeda, conjuntament amb vint persones més, acusat de donar cobertura a una xarxa de tràfic de droga que transportava haixix del Marroc als Països Baixos.

I al mes d'octubre toca a Lloret de Mar (la Selva). Dos policies hi són detinguts, acusats de prevaricació i de facilitar el tràfic de drogues. Un tercer agent ho serà uns dies després.

El dia 29 del mateix mes ingressen a la presó quatre policies, encarregats de la lluita contra el narcotràfic. Dos d'ells són inspectors en cap. Són acusats de diversos delictes: apropiació indeguda, falsificació de documents i tinença il·lícita d'armes, entre altres. El mateix dia el jutge Garzón ordenava la detenció d'un policia a Ceuta, que el passat mes d'abril havia alertat, presumptament, un membre d'una trama de narcotraficants i d'emblanquiment de diners que llavors investigaven.

El dia 31 se sap que comandaments policíacs de la ciutat de Sevilla pressionen el jutge Fernando Martínez, que dirigeix les diligències contra vuit policies detinguts per la brigada de Règim Interior –també anomenada "anticorrupció"– i relacionats amb el tràfic d'estupefaents. Tots vuit són precisament membres de la Brigada Antidroga de la policia, i són

Als homes de Corcuera se'ls en va la mà amb facilitat.

ARXIU

acusats de diversos delictes, a banda tràfic de droga: tinença d'armes, robatori, coaccions i falsedat en document públic. Entre els detinguts hi ha dos policies amb antecedents: Francisco Climent, que fou expulsat fa un any del grup 6 de la Brigada Antidroga; i un agent que porta el sobrenom de "Caranino", absolt d'una acusació de tortures per la mort d'un jove toxicòman a una barriada de Sevilla. Les pressions al jutge Martínez van acompanyades d'una presència d'agents de paísà inusual a les dependències judicials.

ROBATORIS, PREVARICACIÓ, CONTRABAN...

La primera notícia de l'any en aquest terreny surt el dia 10 de gener, quan desapareixen onze milions de pessetes de la caserna de la Guàrdia Civil del carrer de Navas de Tolosa, Barcelona. Els diners eren per a pagar les dietes de membres del cos. Un mes després, el guàrdia Amado Martínez, de 44 anys, reconeix que és l'autor del robatori. Recuperen els diners i el deixen en llibertat.

El dia 5 de maig és detingut a Algesires un guàrdia civil, amb set persones més, acusat de fer contraban de tabac.

L'Audiència Provincial de Màlaga va condemnar, també al mes de maig, el policia Francisco Belmonte a vuit anys d' inhabilitació per prevaricació. Belmonte avisava els membres d'un clan de tràfic

de drogues de possibles agafades policiaques a canvi de diners.

En ple estiu, tres agents de la policia de Gibraltar i un sergent del mateix cos són detinguts sota acusació de robar equips de radiofonia confiscats en operacions anticontraban.

A Girona, al mes d'octubre, el guàrdia civil Rafael Francisco Ruiz Leva és expedientat i apartat de servei perquè està involucrat en un atracament. El mes de setembre el mateix agent havia estat sancionat, quan l'havien agafat *in fraganti* robant dins un cotxe on havia entrat després de forçar-ne el pany, a Blanes.

El mateix mes d'octubre, el dia 26, el fiscal demana 13 anys de presó per al guàrdia civil d'Alacant R. G. M., acusat de robar durant sis anys una part de la pensió d'orfenesa que era responsable de repartir entre nou famílies.

Un dia després són detinguts dos guàrdies civils especialistes en delictes fiscals i destinats al port de Santurtze perquè pertanyen a una xarxa de contraban de tabac.

DELICTES SEXUALS I ARMES QUE ES DISPAREN

L'últim gran grup de delictes en què sovint apareixen policies implicats és el dels relacionats amb el sexe. Un cas destacat d'aquest any 92 es produïa, el mes de març, a Barcelona. Un inspector de policia, Luis Jesús Bragado, era detingut, acusat de ser un dels principals socis d'u-

na xarxa de prostitució de joves immigrants de Guatemala, dues d'elles menors, desarticulada pels Mossos d'Esquadra. Sembla que Bragado s'identificava com a agent de l'autoritat i les amenaçava d'expulsar aquestes noies de l'estat, amb la intenció d'atemorir-les perquè no denunciessin la seva situació. Incomprendiblement, Bragado va passar 70 dies detingut a comissaria, fins que el jutge va posar fi a aquesta situació irregular i decretà que ingressés a la presó. El fiscal demana dotze anys de reclusió penal.

Al mes d'abril es coneix un altre tipus de pràctica delictiva: el guàrdia civil José Mico García és condemnat a un any de presó per l'Audiència de Lleida per un delictes de suborn. Mico havia cobrat a una prostituta d'origen paraguaià 50.000 pessetes per legalitzar-li el passaport.

A més gran escala, el cas es reproduïx al mes d'agost a Bilbao, quan es descobreix que un inspector en cap i un agent de la policia estan implicats en una xarxa d'extorsió de prostitutes estrangeres a la capital biscaïna. La xarxa d'extorsió es destapa arran d'una denúncia presentada per una noia argentina que havia exercit la prostitució a Bilbao durant l'any 91. Segons la seva declaració, l'agent li havia proposat de regularitzar la situació a canvi de 50.000 pessetes. Tots dos policies es troben actualment en llibertat provisional.

Per a acabar, dos exemples d'ús irregular de l'arma reglamentària, seleccionats entre més d'una vintena de casos. En primer lloc, el del guàrdia civil Fernando José O. R. El dia 5 d'agost, el guàrdia circulava amb el seu cotxe particular a una velocitat molt lenta. La conductora del cotxe que el seguia, nerviosa, tocava el clàxon repetidament. L'agent para el vehicle i en baixa pistola en mà; davant la fugida de la dona el guàrdia dispara uns quants trets i la fereix.

L'altre exemple és del dia 17 del mateix mes, a la població granadina de La Zubia. El policia Andrés Castro Osuna és empresonat com a presumpte autor dels trets que van matar la seva muller i la seva sogra. Pel que sembla, Castro Osuna va cometre aquest doble homicidi en el transcurs d'una discussió familiar. Posteriorment es va lliurar el mateix.

L'any, plagat de fets delictius comesos per membres de les forces de seguretat, ha acabat, de la pitjor manera possible, amb l'assassinat de Lucrecia Pérez. Corcuera diu que Aravaca és l'excepció. L'hemeroteca sembla indicar, tanmateix, una altra cosa...

Eduard Voltas